

Struktura rozvahy a výsledovky a vzájemné vztahy

Rozvaha (balance)

- Přehled o stavu majetku a zdrojích jeho financování
- Základem je bilanční princip, tj. **AKTIVA = PASIVA**
- Je nutné respektovat ekonomické a časové hledisko

Rozvaha se sestavuje:

- Počáteční rozvaha - ke dni vzniku účetní jednotky
- Konečná (výroční) rozvaha - k 31.12. každého roku
- Mimořádná rozvaha- fúze, rozdělení podniku, likvidace

Struktura rozvahy

AKTIVA	PASIVA
Pohledávky za upsané vlastní jmění	Vlastní jmění
Fixní (stálá) aktiva	- Základní jmění
- Nehmotný investiční majetek	- Kapitálové fondy
- Hmotný investiční majetek	- Fondy ze zisku
- Finanční investice	- Nerozdělený zisk
Oběžná aktiva	- Hospodářský výsledek běžného roku
- Zásoby	Cizí zdroje
- Dlouhodobé pohledávky	- Dlouhodobé závazky
- Krátkodobé pohledávky	- Krátkodobé závazky
- Finanční majetek (krátkodobý)	- Bankovní úvěry a výpomoci
Ostatní aktiva	Ostatní pasiva
- Přechodné položky aktiv	- Přechodné položky pasiv
AKTIVA CELKEM	PASIVA CELKEM

Výsledovka – výkaz zisků a ztrát

- Slouží ke zjištění hospodářského výsledku
- Základem jsou náklady výnosy (provozní, finanční a mimořádné)
- Je nutné respektovat časové rozlišení nákladů a výnosů
- Součástí je daň z příjmů z běžné (provozní a finanční činnosti) a z mimořádné činnosti

Struktura výsledovky

Tržby za prodej zboží, výrobků a služeb

Náklady na prodané zboží

+ **Obchodní marže**

Výkony

Tržby za prodej vlastních výrobků a služeb

Změna stavu zásob

Aktivace

Výkonová spotřeba

+ **Přidaná hodnota**

Osobní náklady

Daně a poplatky

Jiné provozní výnosy

Jiné provozní náklady

Odpisy NIM, HIM

Zúčtování rezerv, opravných položek a časového rozlišení provozních výnosů

Tvorba rezerv

Převod provozních výnosů

Převod provozních nákladů

Provozní hospodářský výsledek

Finanční výnosy

Finanční náklady

Zúčtování rezerv, opravných položek do finančních výnosů

Zúčtování rezerv, opravných položek na finanční náklady

Převod finančních výnosů

Převod finančních nákladů

Hospodářský výsledek z finančních operací

Mimořádné výnosy

Mimořádné náklady

Mimořádný hospodářský výsledek**Hospodářský výsledek za účetní období (před zdaněním)**

1. Příklad (řešený)

Podnik má základní jmění 300 tis. Kč, stroje a technologie 400 tis. Kč, oprávky 150 tis. Kč, peníze na účtu 150 tis. Kč, nerozdělený zisk činil 100 tis. Kč, zásoby 110 tis. Kč, dlouhodobé závazky 140 tis. Kč a závazky k dodavatelům 220 tis. Kč. Sestavte bilanci podniku a určete výši pohledávek.

Řešení:

Rozvaha v tis. Kč

AKTIVA		PASIVA	
Stroje a technologie	400	Základní jmění	300
Oprávky	150	Nerozdělený zisk	100
Zásoby	110	Závazky k dodavatelům	220
Pohledávky	250	Dlouhodobé závazky	140
Bankovní účet	150		
Aktiva celkem	760	Pasiva celkem	760

2. Příklad

Podnik má základní jmění 1,1 mil. Kč, budovy v hodnotě 550 000 Kč, pozemky 505 000 Kč, na pokladně je hotovost 25 000 Kč a na bankovním účtu 100 000 Kč, závazky vůči zaměstnancům činí 76 000 Kč, nerozdělený zisk 82 000 Kč, závazky vůči dodavatelům činí 136 000 Kč, pohledávky jsou ve výši 114 000 Kč a dlouhodobé závazky činí 200 000 Kč.

- Sestavte počáteční bilanci k 1.1 a určete hodnotu strojů a technologie
- Ke dni 30.1 je vytvořen rezervní fond a je do něj z nerozděleného zisku přiděleno 20 000 Kč, sestavte bilanci k 30.1.
- 1.2 je z účtu splaceno 50 % závazků k dodavatelům, sestavte bilanci k 1.2.
20. 2 je firmě zaplacená faktura na 15 000 Kč, sestavte bilanci k 20.2.

3. Příklad

Podnik ve svém účetnictví uvádí tyto údaje. Tržby z prodeje vlastních výrobků 1 000 tis. Kč, přijaté úroky 20 tis. Kč, tržby z prodeje cenných papírů 15 tis. Kč, spotřeba materiálů a energie 500 tis. Kč, ostatní finanční výnosy 40 tis. Kč. Placené úroky 50 tis. Kč, osobní náklady 400 tis. Kč, odpisy 60 tis. Kč a daň činí 20 %. Sestavte výsledovku firmy.

4. Příklad

Je dána následující rozvaha k 1.1:

Aktiva		Pasiva	
Hmotný investiční majetek	3 500	Základní jmění	3 400
Materiál	250	Rezervní fond	200
Výrobky	30	Bankovní úvěry	210
Běžný účet	80	Závazky k dodavatelům	60
Pokladna	40	Závazky k zaměstnancům	30
Aktiva - celkem	3 900	Pasiva - celkem	3 900

Sestavte konečnou rozvahu, jestliže ve firmě během roku proběhly tyto hospodářské operace:

- a) Zaměstnancům byly z účtu vyplaceny dlužné mzdy
- b) Banka poskytla další dlouhodobý úvěr ve výši 300 na nákup nových strojů
- c) Na sklad byl převzat materiál od dodavatele ve výši 20
- d) Dodavateli bylo uhrazeno 50 % závazků z pokladny
- e) Do pokladny bylo z běžného účtu vybráno 10
- f) Dodavateli byl uhrazen zbytek závazků
- g) Byly prodány veškeré výrobky, 50 % jich bylo prodáno na fakturu
- h) Proběhla první splátka bankovního úvěru ve výši 10

5. Příklad

Podnik fakturoval v roce 2008 v hodnotě 10 000 tis. Kč. Zároveň v tomto roce spotřeboval a zaplatil za materiál 5 000 tis. Kč, jeho odpisy činily 300 tis. Kč a mzdy, které činily 200 tis. Kč, byly v roce 2008 vyplaceny z 90 %. Daň ze zisku ve výši 20 % bude placena v roce 2009. V roce 2008 odběratelé zaplatili 70 % fakturované částky. Sestavte výsledovku podniku a určete výši dosaženého zisku v roce 2008. Určete přírůstek peněžní hotovosti (Cash flow) za rok 2008.

6. Příklad

Sestavte výkaz o toku hotovosti (Cash flow), jestliže víte, že čistý zisk činil 15, byly vyplaceny dividendy ve výši 5.

Aktiva	1.1.2006	31.12.2006	Pasiva	1.1.2006	31.12.2006
Investiční majetek	280	320	Základní jmění	150	150
Oprávky	50	70	Nerozdělený zisk	20	30
Zásoby	55	60	Závazky k dodavatelům	120	100
Pohledávky	50	20	Závazky k zaměstnancům	50	75
Krátkodobý finanční majetek	15	5	Dlouhodobé závazky	80	70
Peníze	70	90			
Aktiva - celkem	420	425	Pasiva - celkem	420	425

7. Příklad

Ve firmě proběhly následující operace:

- Nákup materiálu měsíčně činí 120 000 Kč, povinnost úhrady faktur je do 30 dní, materiál byl nakupován ve stejné výši i minulý rok
- Tržby činí měsíčně 220 000 Kč.
- Mzdy se vyplácí vždy 12. den v měsíci a činí 15 000 Kč.
- Sociální a zdravotní pojištění je měsíčně placeno ve výši 15 000 Kč.
- Režijní výdaje činí měsíčně 20 000 Kč.
- V říjnu firma uhradila neočekávaný výdaj na opravu automobilu 120 000 Kč.
- V září firma koupila nový stroj za 600 000 Kč, povinnost úhrady faktury je do 30 dní. Odepisuje se měsíčně, doba odepisování je 8 let.
- Firma přijala směnku za dodané zboží, která zní na 95 000 Kč a je splatná 24.1.
- V prosinci byla na účet firmy převedena půjčka 500 000 Kč.

Jaký je stav účtu k 31.12, byl – li počáteční stav k 1.9. 600 000 Kč?

Příklady pro procvičení:

Příklad 1

Jak se projeví v bilanci následující hospodářské operace:

- a) nákup materiálu od dodavatele na fakturu, materiál bude převeden na sklad
- b) úhrada faktury dodavateli z běžného účtu
- c) banka poskytla společnosti dlouhodobý úvěr
- d) splátka části dlouhodobého úvěru z běžného účtu
- e) zaměstnancům byly vyplaceny dlužné mzdy

Řešení:

- a)   *A+ sklad   P+ závazky dodavatelé   (nedojde k zaplacení)*
- b)   *A- běžný účet   P- závazky dodavatelé*
- c)   *A+ běžný účet   P+ dlouhodobé úvěry   (peníze z úvěru jdou na BÚ)*
- d)   *A- běžný účet   P- dlouhodobé úvěry*
- e)   *A- běžný účet   P- závazky zaměstnanci*

Příklad 2

Firma má fixní aktiva ve výši 1,8 mil. Kč, pohledávky ve výši 100 tis. Kč, hotovost ve výši 50 tis. Kč, základní jmění ve výši 1 000 tis. Kč, rezervní fond ve výši 20 tis. Kč, akumulovaný zisk ve výši 30 tis. Kč, úvěr ve výši 900 tis. Kč.

- a) Sestavte počáteční bilanci k 1.1.
- b) Ke dni 2.1. je firmě zaplacená faktura za 10 000 Kč. Sestavte bilanci k 2.1.
- c) Ke dni 3.1. je do rezervního fondu ze zisku přiděleno 8 000 Kč. Sestavte bilanci k 3.1.
- d) K 4.1. firma provede splátku úvěru ve výši 40 tis. Kč. Sestavte bilanci k 4.1.

Řešení:

a)

<i>Aktiva</i>		<i>Pasiva</i>	
<i>Fixní aktiva</i>	<i>1800</i>	<i>Základní jmění</i>	<i>1000</i>
<i>Pohledávky</i>	<i>100</i>	<i>Rezervní fond</i>	<i>20</i>
<i>Pokladna</i>	<i>50</i>	<i>Akumulovaný zisk</i>	<i>30</i>
		<i>Dlouhodobé závazky</i>	<i>900</i>
<i>Celkem</i>	<i>1950</i>	<i>Celkem</i>	<i>1950</i>

b)

<i>Aktiva</i>		<i>Pasiva</i>	
<i>Fixní aktiva</i>	<i>1800</i>	<i>Základní jmění</i>	<i>1000</i>
<i>Pohledávky</i>	<i>90</i>	<i>Rezervní fond</i>	<i>20</i>
<i>Pokladna</i>	<i>60</i>	<i>Akumulovaný zisk</i>	<i>30</i>
		<i>Dlouhodobé závazky</i>	<i>900</i>
<i>Celkem</i>	<i>1950</i>	<i>Celkem</i>	<i>1950</i>

c)

<i>Aktiva</i>		<i>Pasiva</i>	
<i>Fixní aktiva</i>	<i>1800</i>	<i>Základní jmění</i>	<i>1000</i>
<i>Pohledávky</i>	<i>100</i>	<i>Rezervní fond</i>	<i>28</i>
<i>Pokladna</i>	<i>50</i>	<i>Akumulovaný zisk</i>	<i>22</i>
		<i>Dlouhodobé závazky</i>	<i>900</i>
<i>Celkem</i>	<i>1950</i>	<i>Celkem</i>	<i>1950</i>

d)

<i>Aktiva</i>		<i>Pasiva</i>	
<i>Fixní aktiva</i>	<i>1800</i>	<i>Základní jmění</i>	<i>1000</i>
<i>Pohledávky</i>	<i>100</i>	<i>Rezervní fond</i>	<i>20</i>
<i>Pokladna</i>	<i>10</i>	<i>Akumulovaný zisk</i>	<i>30</i>
		<i>Dlouhodobé závazky</i>	<i>860</i>
<i>Celkem</i>	<i>1910</i>	<i>Celkem</i>	<i>1910</i>

Příklad 3

Je dána následující rozvaha.

Aktiva		Pasiva	
Hmotný investiční majetek	1 000	Základní jmění	1 000
Materiál	250	Rezervní fond	100
Výrobky	40	Bankovní úvěry	180
Běžný účet	14	Závazky k dodavatelům	20
Pokladna	1	Závazky k zaměstnancům	5
Aktiva – celkem	1305	Pasiva - celkem	1305

Sestavte konečnou rozvahu, jestliže proběhly ve firmě následující hospodářské operace:

- Dodavateli byly uhrazeny závazky ve výši 10 z běžného účtu
- Na sklad byl převzat materiál od dodavatele ve výši 5
- Do pokladny byla z běžného účtu vybrána částka ve výši 4
- Zaměstnancům byly vyplaceny dlužné mzdy
- Dodavateli byly uhrazeny závazky z běžného účtu ve výši 8
- Banka poskytla dlouhodobý úvěr ve výši 50

Řešení:

Aktiva		Pasiva	
<i>Hmotný investiční majetek</i>	<i>1 000</i>	<i>Základní jmění</i>	<i>1 000</i>
<i>Materiál</i>	<i>255</i>	<i>Rezervní fond</i>	<i>100</i>
<i>Výrobky</i>	<i>40</i>	<i>Bankovní úvěry</i>	<i>230</i>
<i>Běžný účet</i>	<i>42</i>	<i>Závazky k dodavatelům</i>	<i>7</i>
<i>Pokladna</i>	<i>0</i>	<i>Závazky k zaměstnancům</i>	<i>0</i>
Aktiva – celkem	1337	Pasiva - celkem	1337

Příklad 4

Sestavte výkaz o toku hotovosti (Cash flow), jsou – li známy následující údaje:

Čistý zisk 40, Vyplacené dividendy 20.

Aktiva	1.1.	31.12.	Pasiva	1.1.	31.12.
Investiční majetek	150	170	Základní jmění	100	100
Oprávky	30	50	Nerozdělený zisk	5	25
Zásoby	40	30	Závazky k dodavatel.	25	20
Pohledávky	20	30	Závazky k zaměst.	10	20
Peníze	20	30	Dlouhodobé závazky	60	45
Aktiva – celkem	200	210	Pasiva - celkem	200	210

Řešení:

CF běžného roku:

čistý zisk	+40	Dividendy	-20	inv. majetek	-20
odpisy	+20	Dlhb. závazky	-15	CF investiční	-20
zásoby	+10	CF finanční	-35		
pohledávky	-10				
záv. k dod.	-5				
záv. k zaměst.	+10			CF CELKEM	10
CF provozní	65				

Hotovost – počáteční stav	20
CF celkem	10
Hotovost – konečný stav	30

Příklad 4

Podnik fakturoval v roce 2008 v hodnotě 8 000 Kč. Zároveň v tomto roce spotřeboval a zaplatil za materiál 5 000 Kč, jeho odpisy činily 300. Daň ze zisku ve výši 20 % bude placena v roce 2009. V roce 2008 odběratelé zaplatili 80 % fakturované částky. Sestavte výsledovku podniku a určete výši dosaženého zisku v roce 2008. Určete přírůstek peněžní hotovosti (Cash flow) za rok 2008.

Řešení:

Výsledovka 2008

Tržby	8000
Materiál	-5000
Odpisy	-300
EBT	2700
Daň	540
EAT	2160

CASH FLOW 2008 (alternativa)

EAT	+2160
Daň odložená	+540
Odpisy	+300
Změna stavu pohledávek	-1600
CF celkem	+1400

CASH FLOW 2008

Příjmy	6400
Materiál	-5000
CF celkem	1400

Příklad 5

Ve firmě proběhly následující operace:

- V březnu byla na účet firmy převedena půjčka 500 000 Kč.
- Nákup materiálu měsíčně činí 120 000 Kč, povinnost úhrady faktur je do 30 dní, materiál byl nakupován ve stejné výši i minulý rok
- Tržby činí měsíčně 220 000 Kč.
- Mzdy se vyplácí vždy 12. den v měsíci a činí 15 000 Kč. Záloha 27. den v měsíci činí 15 000 Kč. Sociální a zdravotní pojištění je měsíčně placeno ve výši 15 000 Kč.
- Režijní výdaje činí měsíčně 20 000 Kč.
- V únoru firma uhradila neočekávaný výdaj na opravu automobilu 120 000 Kč.
- V únoru firma koupila nový stroj za 600 000 Kč, povinnost úhrady faktury je do 30 dní. Odepisuje se měsíčně, doba odepisování je 8 let.
- Firma přijala směnku za dodané zboží, která zní na 95 000 Kč a je splatná 24.5.

Jaký je stav účtu k 31.3., byl – li počáteční stav k 1.1. 400 000 Kč?

Řešení:

<i>Stav účtu k 1.1</i>	<i>+ 400 000</i>
<i>Tržby</i>	<i>+ 660 000</i>
<i>Půjčka</i>	<i>+ 500 000</i>
<i>Nákup materiálu</i>	<i>- 360 000</i>
<i>Mzdy, zálohy, pojistné</i>	<i>- 135 000</i>
<i>Režijní výdaje</i>	<i>- 60 000</i>
<i>Oprava automobilu</i>	<i>- 120 000</i>
<i><u>Nákup nového stroje</u></i>	<i><u>- 600 000</u></i>
<i>Stav účtu k 31.3</i>	<i>+ 285 000</i>